

กรณีศึกษาที่ 3 ผู้ป่วยกระดูกคอหักและร้องขอความตาย

คนุพรเป็นบุตรของแพทย์ไทยที่อยู่ในอเมริกา เขากลับมาเที่ยวเมืองไทยเมื่ออายุ 18 ปี และได้ไปเล่นน้ำที่เกาะแห่งหนึ่ง ณ ที่แห่งนั้นเขาได้กระโดดพุ่งหลาวลงไป โดยไม่ทราบว่าจะดับน้ำตื้นมาก ศีรษะเขาได้กระแทกกับก้อนหินใต้ทะเลแล้วสลบไป คนุพรฟื้นขึ้นมาอีกครั้งในห้องไอซียู โดยมีท่อช่วยหายใจอยู่ในปากและต้องใส่เครื่องช่วยหายใจ เมื่อเริ่มรู้ตัวเขาขยับแขนและขาไม่ได้ พยาบาลที่ดูแลสังเกตเห็นว่าเขาร้องไห้ในบางครั้ง

นายแพทย์นริศ และแพทย์หญิงกานดา บิดาและมารดาของคนุพรบินกลับมาจากอเมริกาทันทีที่ทราบข่าว นายแพทย์สมชายซึ่งเป็นศัลยแพทย์ได้แจ้งให้บุคคลทั้งสองทราบว่า คนุพรมีกระดูกคอหักและไขสันหลังขาดจากกัน ซึ่งจะทำให้คนุพรเป็นอัมพาตตั้งแต่คอลงมา และน่าจะเป็นไปตลอดชีวิต บิดาของคนุพรขอร้องไห้ให้นายแพทย์สมชายรักษาให้ดีที่สุด ซึ่งนายแพทย์สมชายก็ได้ทำการผ่าตัดตามกระดูกคอในอีกสองอาทิตย์ต่อมา เพื่อให้การดูแลและทำกายภาพบำบัดได้ง่าย

หลังจากนั้นคนุพรอยู่ในระยะพักฟื้น ไม่สามารถหายใจได้เอง จำเป็นต้องใช้เครื่องช่วยหายใจอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถถอดท่อช่วยหายใจได้ แพทย์จึงทำการเจาะคอให้ ตลอดเวลาแพทย์ไม่เคยแจ้งให้คนุพรทราบถึงการพยากรณ์โรค เนื่องจากแพทย์หญิงกานดามารดาของคนุพรได้ขอร้องกึ่งห้ามไว้ เพราะเกรงว่าจะเป็นการทำลายความหวังในชีวิตของคนุพร

อย่างไรก็ดีอย่างช้าๆ คนุพรค่อยๆ เรียนรู้ว่า เขาไม่อาจขยับแขนขา และหายใจด้วยตัวเองได้เลย เขาหมดโอกาสที่จะเรียนต่อในมหาวิทยาลัย ข้าราชการของแฟนสาวที่คบหากันมาหลายปีเริ่มห่างออกไป เขาเรียนรู้ว่าทำอะไรจึงจะสามารถเรียกหมอหรือพยาบาลได้เมื่อเขาต้องการอะไร แม้เขาไม่สามารถกดออกได้ คนุพรจะทำปากเป็นเสียงจี้ๆ ในตอนแรกเขารู้สึกว่ามันไม่ค่อยสุภาพ แต่ทุกคนเข้าใจเขาเป็นอย่างดีและไม่ได้ถือโกรธอะไร แพทย์หญิงกานดามารดาของเขาได้ลาออกจากงานเพื่อมาช่วยเป็นกำลังใจให้คนุพร ส่วนบิดาจะบินกลับมาเยี่ยมเป็นระยะ

หลังจากอยู่ไอซียูมาเป็นเวลาหนึ่งปี คนุพรมีภาวะแทรกซ้อนเป็นปอดติดเชื้อ เขามีไข้สูง เสมหะเหนียวข้น และหายใจเหนื่อยมาก พยาบาลต้องทำการดูดเสมหะให้บ่อยเกือบทุกชั่วโมง ช่วงนี้สังเกตว่าคนุพรไม่ค่อยสื่อสารกับใคร ในช่วงหนึ่งขณะแพทย์พยายามแทงเส้นเลือดดำใหญ่ที่คอเพื่อเป็นทางสำหรับให้ยาปฏิชีวนะ คนุพรทำเสียงจี้ๆ แพทย์ได้หันไปมองหน้าคนุพร เขากำลังพูดโดยไม่มีเสียง แต่พออ่านปากได้ว่า (ปล่อย...ให้...ผม...ตาย...) แพทย์ได้กล่าวว่า ผมปล่อยคุณตายไม่ได้ คุณตัดสินใจเองไม่ได้ คุณยังไม่บรรลุนิติภาวะ

จากเหตุการณ์ครั้งนั้นคนุพรยังมีชีวิตต่อ อาการปอดติดเชื้อหายไป แต่เขายังต้องเครื่องช่วยหายใจอยู่ในไอซียูเหมือนเดิม วันหนึ่งไฟฟ้าที่มาเลี้ยงเครื่องช่วยหายใจดับ พยาบาลวิ่งเข้าประจำที่ผู้ป่วยแต่ละรายและช่วยอุปกรณ์สำรองบีบขยายปอดให้ผู้ป่วย เสียงเบาๆ จากคนุพรดังขึ้น จี้ๆ จี้ๆ

พยายามได้ก้มลงไปมองที่ริมฝีปากที่กำลังขยับของบุตร (ปล่อย....ให้....ผม...ตาย....) (ผม....
อายุ....ยี่สิบ.....แล้ว)

กรณีศึกษาที่ 4 ผู้ป่วยมะเร็งปอดระยะสุดท้าย

อาปาอายุ 69 ปี เดินทางจากประเทศจีนมาสู่เมืองไทย ทำงานรับจ้างและเก็บออมจนมีร้าน
ของตนเองด้วยความมานะอดทน แต่งานกับแม่ มีลูกสาวด้วยกันอีก 4 คน อาปาและแม่ทำการค้า
ด้วยความขยัน ซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบใคร ทำงานหนักเพื่อครอบครัวโดยไม่เคยปริปากบ่นถึงความ
เหน็ดเหนื่อย และไม่ว่าจะเหนื่อยเพียงใดก็ยังมีความอดทนได้เรื่อยๆ ว่า กินข้าวหรือยังเสมอ เมื่อน้อง
น้อยลูกคนสุดท้ายต้องเรียนจบ อาปาทักว่าหมดหวังและพอใจกับทุกๆ อย่างแล้ว

ปรกติอาปามีอาการคล้ายๆ หอบ เพราะด้วยสูบบุหรี่จัด ประกอบกับอาชีพค้าขายของชำ มี
บ้านติดถนนใหญ่ อากาศจะไม่ดีเป็นพื้นฐาน อาปามักจะหอบเป็นครั้งๆ แล้วมีอยู่วันหนึ่งเกิดอาการ
หายใจไม่ทัน เราจึงพาไปโรงพยาบาลตรวจพบว่าเป็นมะเร็งปอดซึ่งมีส่วนหนึ่งมากดหลอดลม ทั้งที่
ตอนแรกคิดว่าเป็นหอบ วันที่เรารู้ว่าอาปาเป็นมะเร็ง วันนั้นมันหนักเหมือนถูกโลกถล่มทับ เพราะ
การเป็นมะเร็งมันเหมือนกับว่าเขากำลังจะตายแล้ว ทั้งที่อาปายังไม่ตาย อาปาเครียดมากเพราะรู้ว่า
ต้องต่อสู้กับโรคที่มันรักษาไม่ได้ เป็นโรคอื่นเขาก็ยังรู้สึกว่ามีสิทธิที่จะต่อสู้ แต่กระนั้นแม่บอกกับ
อาปาและลูกๆ ว่า เราอย่าไปกลัวปัญหา อย่าท้อแท้ใจ ต้องคิดแก้ไขไปตามกำลัง ทุกคนในบ้านจึง
นั่งลงปรึกษากันว่าจะทำการรักษาอาปาอย่างไรดี

หลังจากทราบว่าเป็นประมาณ 1 เดือน อาปาจึงเข้ารับการรักษา เมื่อผ่าตัดเสร็จแล้วมาทำ
การฉายแสง และให้เคมีบำบัด ช่วงที่ได้เคมีบำบัด ผมร่วง เป็นแผลทั้งปากกินไม่ได้เลย เม็ดเลือด
ขาวต่ำมาก คนที่ไปเยี่ยมต้องยื่นไกลๆ ตะต้องตัวไม่ได้ ซึ่งมันทำให้คนไข้รู้สึกถูกทอดทิ้ง
คนไข้ในเวลานั้นต้องการกำลังใจมากแต่ทำไม่ได้ เป็นอยู่ช่วงหนึ่ง พอฉายแสงเสร็จมีการเอ็กซเรย์
ซ้ำ ปรากฏว่าไปเจออีกก้อนอยู่ที่ปอดซึ่งใหญ่กว่าครั้งแรก ตอนนั้นอาปาเริ่มมีอาการปวดที่กระดูก
ซี่โครง และมีน้ำในเยื่อหุ้มปอดปริมาณมาก หมอที่ดูแลมาเจาะน้ำที่ช่องปอดให้ทุก 2-3 วัน แต่น้ำ
ก็กลับมาเต็มปอดเหมือนเดิม

ช่วงนั้นอาปาเหนื่อยมากขึ้น ประกอบกับต้องหายใจสั้นๆ เพราะเจ็บซี่โครงมาก หมอที่
ดูแลได้ตัดสินใจใส่ที่ช่วยหายใจให้ ช่วงนั้นอาปามีไข้สูงและเริ่มไม่ค่อยรู้สึกตัว ต้องย้ายเข้าไป
นอนในไอซียู ที่นั่นมีสายระโยงระยางอยู่เต็มไปหมด เราไม่กล้าเข้าไปบ่อยๆ เกรงใจหมอและ
พยาบาลเขามึนเดินเข้าออกทุกวัน ช่วงนี้สงสารแม่ด้วยเพราะกินไม่ได้นอนไม่หลับเลย จะขอแต่
มาเฝ้าอาปาแต่เช้า

ช่วงอาทิตย์ที่อยู่ไอซียู อาการอาปามีแต่ทรุดลง เรียกไม่รู้เรื่องแล้ว วันหนึ่งหมอที่ดูแล
เรียกพวกเราเข้าไปคุย บอกว่าได้ประหม่อและมีความเห็นตรงกันว่าภาวะปอดติดเชื้อไม่ตอบสนอง

ต่อการรักษาที่ให้ไป ประกอบกับโรคมะเร็งของอวัยวะใกล้เคียงลามไปมาก คิดว่าไม่ได้ประโยชน์จากการรักษาที่กำลังได้รับอยู่ วันนั้นพวกเราทำใจได้แล้ว ช่วงหนึ่งเราบอกหมอว่า ถ้าผู้ป่วยหัวใจเกิดหยุดเต้นไม่ต้องปั๊มหัวใจได้หรือไม่ ไม่อยากให้แกต้องทรมานไปมากกว่านี้

ชายไทยอายุ 50 ปี

- Dx. CA colon stage IV with liver metastasis
- Rx. Colon resection and chemo and radiofrequency ablation
- 2 yr. later, CC : เหนื่อยแน่นท้อง
- PE : mark distension(ascites)
- 1 month later เหนื่อยมากขึ้น ย้ายลง ICU

ควรเข้าไอซียูหรือไม่ และรักษาเต็มทีแค่ไหน

ผู้ป่วยหญิงอายุ 45 ปี

- CA Breast Stage IV with bone metastasis post CMT, MRM, Radiation 2 ปีก่อน บ้านอยู่ที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
- Admit ด้วยหายใจหอบเหนื่อยมา 3 วัน
- แพทย์วินิจฉัย Pneumonia on O2 mask with bag SpO2 92-94% RR 30
- ย้ายลง ICU เพราะเหนื่อยมากขึ้น SpO2 80%

ควรเข้าไอซียูหรือไม่ และรักษาเต็มทีแค่ไหน